
Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v 6. ročníku

Aj v tomto období, keď sa deti učia doma, je potrebné rozvíjať čitateľskú gramotnosť, ktorá je pre život každého človeka veľmi dôležitá.

Čitateľská gramotnosť je komplex vedomostí a zručností jedinca, ktoré mu umožňujú zaobchádzať s písomnými textami bežne sa vyskytujúcimi v životnej praxi (napr. cestovné poriadky, návod na zaobchádzanie rôznych spotrebičov a iné). Ide o zručnosti nielen čitateľské, t.j. vedieť texty prečítať a rozumieť im, ale aj zručnosti vyhľadávať a spracovávať informácie obsiahnuté v texte, reprodukovať obsah textu a iné. A všetky tieto zručnosti je potrebné precvičovať už od detstva. Dnes sme pre šiestakov pripravili pracovný list zameraný na rozvoj spomínaných zručností. Vychádzame z textu, ktorý je okrem iného zameraný aj na opakovanie prídavných mien či iných pojmov z gramatiky a text je bájka, teda žáner, ktorému sa deti v 6. ročníku na hodinách literárnej výchovy tiež venujú.

Pracovní list pre deti

Ezop

Jeleň pri jazierku

Statn_ jeleň si prišiel uhas_ť smäd k lesnému jazierku. Keď sa dos_ta nap_l, zahľadel sa na svoj obraz vo vode. Jeho veľké, košaté paroh_ vyzeral_ krásne.,, Naozaj mám rozkošné parohy,“ povedal si jeleň p_šne. „ Pôsobia veľmi vznešene.“ Keď sa obrátil, uv_del vo vode aj svoje noh_.Na tie však už nebol taký hrd_ .

„Škoda, že nemám také silné nohy ako parohy,“ povedal si smutne. „Veru tak, nohy mám slabé a tenké. Mal by som si ich dajako vylepšiť.“ Zatiaľ, čo sa jeleň zdržiaval pri jazierku, prikradol sa k nemu lev a chystal sa na neho vyskočiť. No jeleň mu ušiel. Čoskoro bol ďaleko pred levom a vbehol do lesa. No tu sa mu nešťastné parohy zaplietli do konárov a on sa nemohol pohnúť. O chvíľu ho lev dobehol. „Aký som len bol hlúpy!“ zvolal jeleň, keď na neho lev skočil. „Nohami, čo mi tak dobre slúžili som pohrdal, kým parohy, na ktoré som bol taký pyšný, ma zradili.“

1. V ktorej možnosti sú všetky i, í, y, ý doplnené správne:

- A. í, i, ý, i, y, i, y, i, y, ý
- B. ý, i, ý, i, y, i, y, i, y, ý
- C. ý, ý, ý, i, y, i, y, i, y, ý
- D. ý, i, ý, i, y, i, y, i, y, í

2. Ktoré z uvedených tvrdení nevyplýva z ukážky:

- A: Na čom si človek najviac zakladá, často ho i najviac sklame.
- B. To najpotrebnejšie si zvyčajne ceníme najmenej.
- C. Človek niekedy nevie odhadnúť svoje najlepšie schopnosti.
- D. Na čom si človek najviac zakladá, to ho nikdy nesklame.

3. V ktorej možnosti je správne uvedený 2. stupeň príslovky vznešene?

- A. najvznešenejšie
- B. vznešenejšie
- C. vznešenejššie
- D. najvznešenejššie

4. Utvor od príslovky *vznešene* prídavné meno.

---

5. V ukážke je použitý slohový postup:

- A. informačný
- B. rozprávací
- C. výkladový
- D. opisný

6. Vymysli pre bájku svoj vlastný názov.

_____

7. Prídavné meno *tenké* je:

- A. akostné
- B. vzťahové
- C. privlastňovacie

8. Prídavné meno *pyšný* sa skloňuje podľa vzoru:

- A. cudzí
- B. pekný
- C. páví
- D. otcov

9. Inotaj je:

- A. odkryté tajomstvo
- B. skrytý zmysel
- C. priame pomenovanie
- D. obrazné pomenovanie

10. Satira je:

- A. výsmešný a uštipačný výsmech
- B. smutný príbeh
- C. veselý príbeh

11. Dopln slová do poučky.

Bájka je epický žáner, v ktorom zvieratá, rastliny alebo neživé predmety konajú alebo hovoria ako _____. Vždy z nej vyplýva nejaké _____.

12. Prvé bájky ústne prednášal:

- A. Jonáš Záborský
- B. Ezop
- C. Ivan Andrejevič Krylov

13. Chceš si kúpiť Ezopove bájky? Napíš text inzerátu.

_____

_____

_____

_____

14. Uved' druhý a tretí stupeň prídavných mien.

- A. slabé _____
- B. pyšný _____
- C. tenké _____

15. Vypíš z textu podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzorov:

- A. dub _____
- B. žena _____
- C. stroj _____
- D. mesto _____

16. Ktoré z uvedených tvrdení vyplýva z ukážky?

- A. Na čom si človek najmenej zakladá, často ho i najviac sklame.
- B. To najpotrebnejšie si zvyčajne ceníme najmenej.
- C. Človek vie vždy odhadnúť svoje najlepšie schopnosti.
- D. Na čom si človek najviac zakladá, to ho nikdy nesklame.

17. Vysvetli vetu: *Keď sa dosýta napil, zahľadel sa na svoj obraz vo vode.*

---

18. Lesné jazierka nazývame tiež:

- A. jazerá
- B. plesá
- C. moria
- D. nádrže

19. Ktorý z uvedených autorov písal bájky?

- A. Ivan Andrejevič Krylov
- B. Milan Rúfus
- C. Mária Ďuríčková
- D. Ľudovít Štúr

20. Ktorý z uvedených autorov nepísal bajky?

- A. Jonáš Záborský
- B. Ivan Andrejevič Krylov
- C. Jean de La Fontaine
- D. Gabriela Futová

Klíč správných odpovědí pre rodičov:

1. B
2. D
3. B
4. vznešený
5. B
6. **Dieťa napíše podľa vlastnej predstavy.**
7. **A**
8. B
9. B
10. A
11. ľudia, ponaučenie
12. B
13. **Dieťa vypracuje podľa vlastných predstáv.**
14. slabšie, najslabšie
pyšnejší, najpyšnejší
tenšie, najtenšie
15. dub- obraz
žena- voda
stroj- konár
mesto- jazierko
16. B
17. Pozeral sa sám na seba ako v zrkadle.
18. B
19. A
20. D